

Zaliczka na poczet przewidywanej dywidendy w spółce akcyjnej

W toku prowadzonej działalności gospodarczej w ramach spółki akcyjnej może dojść do sytuacji, w której akcjonariusze będą chcieli wypłacić zyski ze spółki jeszcze przed otrzymaniem przysługującej im dywidendy.

Szymon Okoń – Taką operację umożliwia instytucja zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy. O jej wypłacie decyduje jednak zarząd, który każdorazowo musi otrzymać zgodę rady nadzorczej w tym przedmiocie.

Decyzje organów spółki

Upoważnienie zarządu do wypłaty akcjonariuszom zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy musi być wyraźnie przewidziane w statucie spółki. Zatem już na etapie zawiązywania spółki należy mieć to na uwadze. Oczywiście postanowienie takie można wprowadzić do statutu zmiany już po rejestracji spółki. Dodatkowo, oprócz decyzji zarządu, wypłata zaliczki wymaga zgody rady nadzorczej. Brak takiej zgody powoduje nieważność czynności prawnej. Jeżeli akcjonariusz pobrał w takim przypadku jakiegokolwiek świadczenie od spółki, zobowiązany jest do jego zwrotu. Wyjątek w tym przedmiocie stanowi jedynie sytuacja, w której akcjonariusz otrzymał zaliczkę w dobrej wierze.

Podłoże finansowe

Spółka może wypłacić zaliczkę na poczet przewidywanej dywidendy, jeżeli jej zatwierdzone sprawozdanie finansowe za poprzedni rok obrotowy wykazuje zysk. Sta-

nowi to jeden z warunków koniecznych, którego spełnienie pozwala na dokonanie wypłaty zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy. Jako zysk trzeba w tym przypadku rozumieć zysk netto wykazany w sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z zasadami rachunkowości. Istotne jest także, aby spółka posiadała wystarczające środki na wypłatę zaliczki. Należy zatem wziąć pod uwagę sytuację związaną z płynnością finansową spółki. Trzeba również wskazać, że zaliczka może stanowić najwyżej połowę zysku osiągniętego od końca poprzedniego roku obrotowego, wykazanego w sprawozdaniu finansowym, zbadanym przez biegłego rewidenta, powiększonego o kapitały rezerwowe utworzone z zysku, którymi w celu wypłaty zaliczek może dysponować zarząd oraz pomniejszonego o niepokryte straty i akcje własne.

Sposób rozdzielenia zaliczki

Do zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wypłaty dywidendy. Zaliczka na poczet przewidywanej dywidendy rozdzielana jest w związku z tym w stosunku do liczby akcji. Natomiast w przypadku, gdy akcje nie są całkowicie pokryte, zaliczkę rozdziela się w stosunku do dokonywanych wpłat na akcje. Możliwe jest również uregulowanie w statucie sposobu rozdzielania zaliczek w sposób odmienny.

Wypłata zaliczki a dywidenda

W przypadku, gdy dochodzi do wypłaty dywidendy za rok obrotowy, w którym przyznano zaliczkę, uprawnionemu

akcjonariuszowi wypłaca się różnicę pomiędzy przysługującą mu dywidendą a wypłaconą zaliczką. Problem może pojawić się w sytuacji, kiedy na koniec roku obrotowego, w którym została wypłacona zaliczka, spółka w sprawozdaniu finansowym wykaże zysk niższy niż suma wypłaconych zaliczek lub okaże się, że spółka poniosła stratę. Podobnie w przypadku, gdy walne zgromadzenie nie przeznaczy zysku do podziału albo przeznaczy do podziału kwotę niższą od sumy wypłaconych zaliczek. Decydując się na wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy, należy mieć na uwadze ryzyko związane z odmienną interpretacją przepisów KSH.

Ogłoszenie o wypłacie

O planowanej wypłacie zaliczek zarząd jest zobowiązany ogłosić co najmniej na cztery tygodnie przed rozpoczęciem wypłat. Konieczne jest w tym przypadku podanie dnia, na który zostało sporządzone sprawozdanie finansowe, wysokości kwoty przeznaczonej do wypłaty, a także dnia, według którego ustala się uprawnionych do zaliczek. Ogłoszenia tego dokonuje się w „Monitorze Sądowym i Gospodarczym” oraz dodatkowo w innym właściwym publikatorze. Dzień, zgodnie z którym następuje ustalenie kręgu akcjonariuszy uprawnionych do zaliczek, powinien przypadać w okresie siedmiu dni przed dniem rozpoczęcia wypłat. Podstawa prawna: Ustawa z dnia 25 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. 2000 r. Nr 94, poz. 1037 z późniejszymi zmianami).

Autor jest prawnikiem, SSW Spaczyński, Szczepaniak i Wspólnicy

Zaliczka na poczet przewidywanej dywidendy w spółce akcyjnej

Szymon Okoń – W toku prowadzonej działalności gospodarczej w ramach spółki akcyjnej może dojść do sytuacji, w której akcjonariusze będą chcieli wypłacić zyski ze spółki jeszcze przed otrzymaniem przysługującej im dywidendy.

Taką operację umożliwia instytucja zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy. O jej wypłacie decyduje jednak zarząd, który każdorazowo musi otrzymać zgodę rady nadzorczej w tym przedmiocie. Upoważnienie zarządu do wypłaty akcjonariuszom zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy musi być wyraźnie przewidziane w statucie spółki. Zatem już na etapie zawiązywania spółki należy mieć to na uwadze. Oczywiście postanowienie takie można wprowadzić do statutu zmiany już po reje-

stracji spółki. Dodatkowo, oprócz decyzji zarządu, wypłata zaliczki wymaga zgody rady nadzorczej. Brak takiej zgody powoduje nieważność czynności prawnej. Jeżeli akcjonariusz pobrał w takim przypadku jakiegokolwiek świadczenie od spółki, zobowiązany jest do jego zwrotu. Wyjątek w tym przedmiocie stanowi jedynie sytuacja, w której akcjonariusz otrzymał zaliczkę w dobrej wierze. Należy zauważyć, że spółka może wypłacić zaliczkę na poczet przewidywanej dywidendy, jeżeli jej zatwierdzone sprawozdanie finansowe za poprzedni rok obrotowy wykazuje zysk. Stanowi to jeden z warunków koniecznych, którego spełnienie pozwala na dokonanie wypłaty zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy.

str. 3